

5815  
0-92

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ  
УКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ  
НАУК  
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ  
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ  
УКРАЇНСЬКЕ БОТАНІЧНЕ ТОВАРИСТВО  
КРИВОРІЗЬКИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР

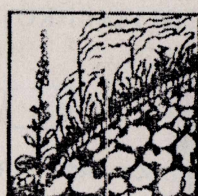
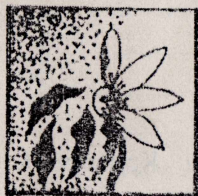
# ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ:

екологічні, освітянські, медичні аспекти

(Матеріали II Всеукраїнської конференції:

8-9 грудня 1998 року, м. Кривий Ріг)

2 частина



Кривий Ріг 1998

## СТАВЛЕННЯ ХРИСТИЯНСТВА ДО ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ

Скороход В.Ю., Шанда В.І.,  
Булгакова Г.В., Темченко В.М.

Одним з найголівніших завдань сучасності є розв'язання і позитивне вирішення екологічної проблеми - однієї з найважливіших загальносвітових глобальних проблем. Для цього доцільно об'єднувати зусилля всіх людей, навіть з протилежними світоглядами для досягнення цієї мети, в тому числі науковців та віруючих. В цьому контексті діалог щодо глобальних проблем людства з християнами як представниками найпопулярнішої релігійної конфесії є актуальним завданням сьогодення, що безумовно має сприяти їх позитивному вирішенню й відповідатиме поглядам та інтересам. В останій час християнство приділяє екологічній проблематиці досить багато уваги. Стверджується, що основними передумовами виникнення глобальних проблем є різке загострення суперечностей процесу соціально-економічного розвитку та наростання науково-технічного прогресу. Глобальні проблеми розглядаються як результат свідомої та цілеспрямованої діяльності самих людей, наслідком чого є багаточисельні соціальні несправедливості й невирішені проблеми, які в підсумку тлумачаться як вираз гріховної сутності людини. Й тому соціально-економічне пояснення їх причин відноситься на другий план. Аналізуючи сутність науково-технічного прогресу, як передумови виникнення глобальних екологічних проблем, сучасне християнство, з одного боку, не заперечує його необхідності й ролі в соціально-історичному розвитку людства,

підкреслюючи, що він може бути позитивним лише при умові внутрішнього релігійно-християнського переродження людини, а з другого боку, розглядає його як закономірну причину виникнення глобальних проблем, які людина завдяки зростанню прірви між досягненнями науки й недостатнім моральним станом суспільства не може подолати самотійно, без допомоги християнства. Оскільки християнство стверджує, що напрямки соціального розвитку цілком залежать від наданої Богом людині волі, то звідси випливає, що для використання досягнень науково-технічного прогресу во благо необхідне пробудження совісті й добра воля всіх людей, яка неможлива без релігійності світогляду й практичної поведінки в загальному масштабі. Підкреслюється необхідність термінового вирішення всіх питань науково-технічного прогресу, але, оскільки головним винуватцем їх негативних наслідків проголошується сама людина в силу її гріховної сутності й свободної волі, здатної добровільно вибрати між добром та злом /або вірою та безвір'ям/, то єдиним реальним виходом з цього становища вважався загальна християнізація людства. Тільки вона, з точки зору християнства, й здатна зупинити людей пригальмувати їх прагнення до наживи, подолати негативні наслідки науково-технічної революції, нищення природи. Сучасне християнство приділяє позитивному вирішенню екологічної проблеми особливу увагу, закликаючи своїх одновірців до практичної участі в справі охорони оточуючого середовища. Але ставлення християнства до природи двоїсте.

З одного боку, весь світ розглядається як творіння Боже, тому він таким і повинен залишатися, а всі спроби його зміни призводять до порушення Божої волі. Природа є засобом в руках Бога для покарання грішних людей, які осмілилися внаслідок її зміни виступити проти Бога, а тому причина екологічної кризи знаходиться в самих же людях. Ї не може бути подолана без звернення людства до Бога.

З другого боку, християнство визнає людину творінням Божим, а тому вона знаходиться якби над природою й могла б єю розумно керувати. Цьому заважають, крім розвитку науки та техніки, неконтрольований перехід людства від господарського аскетизму до егоїзму в ставленні до природи, а також загальна гріховність людей, внаслідок чого й виникла дисгармонія во взаємовідносинах між суспільством і довкіллям. Таким чином, все одно єдиною вирішальною запорукою подолання екологічної кризи є всезагальне звернення людства до християнства. Слід констатувати, що в центрі уваги християнства знаходиться не окрема людина, а все людство. Сучасне християнство виходить з того, що жоден народ не може в наш час існувати ізольовано, а оскільки екологічні проблеми турбують всю планету, то їх вирішення потребує зусиль всього світового співтовариства. Християни закликають всіх людей до активної участі в цьому процесі, оскільки Бог своєю творчою благодаттю створив світ як місце для самовдосконалення людини та всього населення нашої планети.